

NGHĨA TƯỜNG MINH VÀ HÀM Ý

Bài tập

1. Bài tập 1, trang 75, SGK.
2. Bài tập 2, trang 75, SGK.

3. Bài tập 3, trang 75 – 76, SGK.

4. Bài tập 4, trang 76, SGK.

Gợi ý làm bài

1. Bài tập này yêu cầu xác định hàm ý trong lời kể chuyện của tác giả đoạn trích.

a) Trong đoạn trích chỉ có một câu nói về nhà hoạ sĩ. Hành động của hoạ sĩ được diễn tả bằng hai cụm từ. Cụm từ nào cho biết hoạ sĩ tiếc rẻ khi phải đứng dậy ?

b) Trong câu cuối đoạn văn, những từ ngữ miêu tả thái độ của cô gái liên quan tới chiếc khăn mùi soa là :

- *mặt đỏ ửng* (ngượng) ;
- *nhận lại chiếc khăn* (không tránh được) ;
- *quay vội đi* (để giấu sự ngượng ngùng).

Vì sao cô gái ngượng đến mức đỏ mặt, quay vội đi khi anh thanh niên phát hiện và trả lại chiếc khăn mùi soa ? Có thật là cô gái bỏ quên chiếc khăn giữa cuốn sách không ?

2. Để tìm hàm ý của câu in đậm, em cần xem lại hai vế trong câu ấy có quan hệ với nhau về nghĩa như thế nào.

3. Trong đoạn trích ở đề bài luyện tập này, câu *Cơm chín rồi !* mà em bé nói với bố có phải để báo cho bố em biết về việc “cơm đã chín” hay không ? Nếu không phải như vậy thì em bé dùng câu nói đó để nói điều gì ?

4. Mục đích của bài tập này là kiểm tra kiến thức về hàm ý, phân biệt câu chứa hàm ý với câu không chứa hàm ý nhưng dễ lầm là có chứa hàm ý.

Có thể tham khảo các câu hỏi sau đây khi làm bài tập này :

– Câu nói được in đậm của ông Hai có hướng vào người nào không ? Hay là ông muốn nói cho đỡ ngượng khi bỏ đi vì nghe bà con nói không tốt về làng Chợ Dầu quê ông ?

– Câu nói được in đậm của bà Hai nói với ông Hai là lời nói dở dang hay có ý gì khác ?